

CONV 528/03

NOT

---

från:	Presidiet
till:	Konventet
Ärende:	Utkast till artiklarna 1–16 i det konstitutionella fördraget

---

För konventets ledamöter bifogas i bilaga 1 det utkast till artiklarna 1–16 (avdelningarna I, II och III) som föreslagits av presidiet samt i bilaga 2 en förklarande not.

Dessa artiklar motsvarar i princip beskrivningen i det dokument som återger utkastet till struktur för det konstitutionella fördraget (CONV 369/02). Några mindre justeringar har gjorts i fråga om numreringen för att ta hänsyn till diskussionen i konventet. I detta utkast återspeglas arbetsgruppernas rapporter när det gäller status som juridisk person, stadgan, den ekonomiska styrningen, kompletterande befogenheter, subsidiaritetsprincipen och yttre åtgärder samt de riktlinjer som kom fram på grundval av gruppernas rekommendationer under plenardebatten.

=====

TEXTUTKAST
TILL ARTIKLARNÄ
I FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDE AV EN KONSTITUTION FÖR EUROPA

AVDELNING I: Definition av unionen och dess mål

Artikel 1: Upprättande av unionen

1. Genom detta fördrag, som har sitt ursprung i en önskan hos Europas folk och stater att bygga sin gemensamma framtid, upprättas en union [benämnd ...], inom vilken medlemsstaternas politik skall samordnas och vilken på federalt sätt skall förvalta vissa gemensamma befogenheter.
2. Unionen skall respektera den nationella identiteten hos sina medlemsstater.
3. Unionen skall vara öppen för alla europeiska stater vars folk delar samma värderingar, respekterar dessa och förbinder sig att gemensamt främja dem.

Artikel 2: Unionens värden

Unionen bygger på värden som respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter, vilka alla är värden som är gemensamma för medlemsstaterna. Den skall sträva efter att vara ett fredligt samhälle där tolerans, rättvisa och solidaritet råder.

Artikel 3: Unionens mål

1. Unionen skall ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd.
2. Unionen skall verka för ett Europa med hållbar utveckling som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och social rättvisa, med en fri inre marknad samt en ekonomisk och monetär union, och som eftersträvar full sysselsättning och skapar konkurrenskraft och en levnadsstandard på hög nivå. Den skall främja ekonomisk och social sammanhållning,

jämställdhet mellan kvinnor och män, miljöskydd och socialt skydd, och den skall göra vetenskapliga och tekniska framsteg, vari ingår utforskning av rymden. Den skall stödja solidaritet mellan generationer och mellan stater och lika möjligheter för alla.

3. Unionen skall vara ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där dess gemensamma värden utvecklas och rikedomen i dess kulturella mångfald respekteras.
4. Genom att försvara Europas oberoende och intressen skall unionen sträva efter att sprida sina värderingar till den övriga världen. Den skall bidra till hållbar utveckling av världen, till solidaritet och ömsesidig respekt bland folken, utrotning av fattigdomen och skydd för barnens rättigheter, strikt beaktande av internationellt godkända rättsliga åtaganden och fred mellan staterna.
5. Dessa mål skall eftersträvas med lämpliga medel, beroende på i vilken utsträckning relevanta befogenheter tilldelas unionen genom denna konstitution.

Artikel 4: Status som juridisk person

Unionen skall ha status som juridisk person.

AVDELNING II: De grundläggande rättigheterna och unionsmedborgarskapet

Artikel 5: Grundläggande rättigheter

1. Stadgan om de grundläggande rättigheterna skall utgöra en integrerande del av konstitutionen. Stadgan återfinns [i andra delen av/i ett protokoll som fogas till] denna.¹
2. Unionen skall kunna ansluta sig till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. En anslutning till denna konvention skall inte ändra unionens befogenheter såsom de definieras i denna konstitution.

---

¹ [Stadgans text kommer att återges i sin helhet med alla de redaktionella justeringar som nämns i slutrapporten från arbetsgrupp II (CONV 354/02), enligt det beslut som konventet skall fatta, antingen i andra delen av konstitutionen eller i ett protokoll som fogas till denna.]

3. De grundläggande rättigheterna såsom de garanteras i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, skall ingå i unionsrätten som allmänna principer.

Artikel 6: Icke-diskriminering på grund av nationalitet

Inom denna konstitutions tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i konstitutionen, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.

Artikel 7: Unionsmedborgarskap

1. Varje person som är medborgare i en medlemsstat skall vara unionsmedborgare.
Unionsmedborgarskapet skall komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet.
Alla unionsmedborgare är lika inför lagen.
2. Unionsmedborgarna skall ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i denna konstitution. Dessa är:
  - Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.
  - Rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet samt vid kommunala val i den medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten.
  - Rätt till skydd inom ett tredje lands territorium, där den medlemsstat i vilken de är medborgare inte är representerad, av varje medlemsstats diplomatiska eller konsulära myndigheter, på samma villkor som medborgarna i den staten.
  - Rätt att göra framställningar till Europaparlamentet, vända sig till unionens ombudsman samt skriftligen vända sig till unionens institutioner eller rådgivande organ på något av unionens språk och få svar på samma språk.
3. Dessa rättigheter får utövas enligt de villkor och begränsningar som fastställs i denna konstitution och i de bestämmelser som antagits för dess tillämpning.

AVDELNING III: Unionens befogenheter

Artikel 8: Grundläggande principer

1. Avgränsningen och utövandet av unionens befogenheter skall styras av principerna om tilldelade befogenheter, subsidiaritet, proportionalitet och lojalt samarbete.
2. Enligt principen om tilldelade befogenheter skall unionen handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom konstitutionen för att uppnå de mål som den fastställer. Varje befogenhet som inte har tilldelats unionen genom konstitutionen skall tillhöra medlemsstaterna.
3. Enligt subsidiaritetsprincipen skall unionen på de områden där den inte ensam är behörig vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.
4. Enligt proportionalitetsprincipen skall unionen inte vidta någon åtgärd som till innehåll och form går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i konstitutionen.
5. Enligt principen om lojalt samarbete skall unionen och medlemsstaterna respektera och bistå varandra när de fullgör de uppgifter som följer av konstitutionen.

Artikel 9: Tillämpning av de grundläggande principerna

1. Konstitutionen och den rätt som antagits av unionens institutioner när de utövar de befogenheter som unionen har tilldelats genom konstitutionen skall ha företräde framför medlemsstaternas rätt.

2. Institutionerna skall när de utövar unionens icke exklusiva befogenheter tillämpa subsidiaritetsprincipen enligt protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, som fogas till konstitutionen. Det förfarande som avses i detta protokoll gör det möjligt för medlemsstaternas nationella parlament att se till att subsidiaritetsprincipen följs.¹
3. När institutionerna utövar unionens befogenheter skall de tillämpa proportionalitetsprincipen i enlighet med detta protokoll.
4. Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som följer av konstitutionen eller av åtgärder som vidtagits av unionens institutioner.
5. I enlighet med principen om lojalt samarbete skall medlemsstaterna underlätta att unionens uppgifter fullgörs, och de skall avstå från varje åtgärd som kan äventyra att konstitutionens mål uppnås. Unionen skall handla lojalt gentemot medlemsstaterna.
6. Unionen skall respektera sina medlemsstats nationella identitet som sammanhänger med deras grundstruktur och en stats väsentliga funktioner, i synnerhet dess politiska och konstitutionella struktur, inbegripet organisering av de offentliga myndigheterna på nationell, regional och lokal nivå.

Artikel 10: Befogenhetskategorier

1. Om konstitutionen tilldelar unionen exklusiv befogenhet på ett visst område får unionen lagstifta och anta juridiskt bindande akter, men medlemsstaterna får göra detta själva endast efter bemyndigande från unionen.

---

¹ En ny version av protokollet kommer att skickas ut inom kort.

2. Om konstitutionen tilldelar unionen delad befogenhet med medlemsstaterna på ett visst område har unionen och medlemsstaterna befogenhet att lagstifta och anta juridiskt bindande akter på detta område. Medlemsstaterna skall utöva sin befogenhet endast om och i den mån som unionen inte utövar sin befogenhet.
3. Unionen skall ha befogenhet att samordna medlemsstaternas ekonomiska politik.
4. Unionen skall ha befogenhet att fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, samt att gradvis utforma en gemensam försvarspolitik.
5. På vissa områden och på de villkor som fastställs i konstitutionen skall unionen ha befogenhet att vidta åtgärder för att samordna, komplettera eller stödja medlemsstaternas åtgärder, dock utan att ersätta deras befogenhet på dessa områden.
6. Unionen skall utöva sina befogenheter för att genomföra den politik som fastställs i del II i konstitutionen i enlighet med de särskilda bestämmelserna i denna för varje område.

Artikel 11: Exklusiva befogenheter

1. Unionen skall ensam ha befogenhet att säkerställa fri rörlighet för personer, varor, tjänster och kapital och fastställa konkurrensregler, på den inre marknaden, samt på följande områden:
  - Tullunionen.
  - Den gemensamma handelspolitiken.
  - Den monetära politiken för de medlemsstater som har antagit euron.
  - Bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken.

2. Unionen skall ensam ha befogenhet att ingå ett internationellt avtal om ingåendet av avtalet fastställs i en unionsrättsakt, om det är nödvändigt för att unionen skall kunna utöva sin befogenhet internt eller om det påverkar en intern unionsakt.

Artikel 12: Delade befogenheter

1. Unionen skall ha delad befogenhet med medlemsstaterna om den genom konstitutionen tilldelas en befogenhet som inte omfattas av de områden som avses i artiklarna 11 och 15.
2. Omfattningen av unionens delade befogenheter fastställs genom bestämmelserna i del II.
3. Om unionen inte har utövat eller upphört att utöva sina befogenheter på ett område som omfattas av delade befogenheter får medlemsstaterna utöva sina befogenheter.
4. Unionen och medlemsstaterna skall ha delade befogenheter på följande huvudområden:
  - Inre marknaden.
  - Området med frihet, säkerhet och rättvisa.
  - Jordbruk och fiske.
  - Transport.
  - Transeuropeiska nät.
  - Energi.
  - Socialpolitik.
  - Ekonomisk och social sammanhållning.
  - Miljö.
  - Folkhälsa.
  - Konsumentskydd.

5. När det gäller forskningen, den tekniska utvecklingen och rymden skall unionen ha befogenheter att vidta åtgärder, bland annat att genomföra program, men utövandet av dessa befogenheter får inte leda till att medlemsstaterna förbjuds att utöva sina befogenheter.
6. När det gäller utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd skall unionen ha befogenhet att genomföra åtgärder och föra en gemensam politik, men utövandet av denna befogenhet får inte leda till att medlemsstaterna förbjuds att utöva sina befogenheter.

Artikel 13: Samordning av den ekonomiska politiken

1. Unionen skall samordna medlemsstaternas ekonomiska politik, bland annat genom att fastställa de allmänna riktlinjerna för denna politik.
2. Medlemsstaterna skall föra sin ekonomiska politik, med beaktande av gemensamma intressen, så att den bidrar till att förverkliga unionens mål.
3. Särskilda bestämmelser skall tillämpas på de medlemsstater som har antagit euron.

Artikel 14: Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik

Medlemsstaterna skall aktivt och förbehållslöst stödja unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet. De skall avstå från varje handling som strider mot unionens intressen eller kan minska dess effektivitet.

Artikel 15: Områden för stödjande åtgärder

1. Unionen kan vidta samordningsåtgärder, kompletterande åtgärder eller stödjande åtgärder. Omfattningen av dessa befogenheter fastställs i bestämmelserna i del II.

2. Områdena för stödjande åtgärder är
  - sysselsättning,
  - industri,
  - utbildning, yrkesutbildning och ungdom,
  - kultur,
  - idrott,
  - skydd mot katastrofer.
3. Medlemsstaterna skall inom unionen samordna sin nationella sysselsättningspolitik.
4. De juridiskt bindande akter som antas av unionen på grundval av de särskilda bestämmelserna för dessa områden i del II får inte innebära en harmonisering av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar.

Artikel 16: Flexibilitetsklausul

1. Om en åtgärd från unionens sida skulle visa sig nödvändig för att inom ramen för den politik som fastställs i del II förverkliga något av de mål som fastställs genom denna konstitution och om konstitutionen inte innehåller de nödvändiga befogenheterna skall rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets samtycke vidta de åtgärder som behövs.
2. Kommissionen skall vid det förfarande för kontroll av subsidiaritetsprincipen som avses i artikel 9 uppmärksamma medlemsstaternas nationella parlament på de förslag som bygger på denna artikel.
3. De bestämmelser som antagits på grundval av denna artikel får inte innebära en harmonisering av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar i de fall där konstitutionen utesluter en sådan harmonisering.

FÖRKLARANDE NOT

AVDELNINGARNA I OCH II Artikel 1:

I denna artikel upprättas unionen och dess grundläggande drag beskrivs. Med anledning av de önskemål som har framförts vid plenarmötena syftar den föreslagna formuleringen till att på ett lämpligt sätt ge uttryck för den dubbla dimensionen hos en union av Europas stater och folk i ordalag som lämpar sig för ett konstitutionellt fördrag.

På grund av den grundläggande politiska betydelsen av detta fördrag har det bedömts lämpligt att i artikel 1 betona att unionen skall respektera den nationella identiteten hos sina medlemsstater. I artikel 9.6 behandlas därefter vissa inslag i den nationella identiteten, vilka mer specifikt bör respekteras i juridisk mening när unionen utövar sina befogenheter.

Likaså förefaller det lämpligt att redan i artikel 1 formulera villkoren för unionstillhörigheten, medan anslutningsförfaranden för nya medlemsstater, upphävande av rättigheter och utträde ur unionen däremot kommer att behandlas i avdelning X.

Artikel 2:

Denna artikel är inriktad på det väsentliga, dvs. en kort uppräkningslista av de grundläggande europeiska värdena. Detta tillvägagångssätt är desto mer motiverat som det finns en påtaglig risk att ett allvarligt åsidosättande av dessa värden från en medlemsstats sida skulle räcka för att utlösa ett varnings- och sanktionsförfarande mot denna medlemsstat (jfr artikel 45 i det preliminära utkastet till fördrag där mekanismen i artikel 7 i EU-fördraget återges). Detta skulle gälla även om åsidosättandet sker inom ramen för den berörda medlemsstatens autonoma handlingsutrymme (utan anknytning till unionsrätten). Denna artikel kan följaktligen bara innehålla en kärna av värden som samtidigt uppfyller två kriterier: å ena sidan bör de vara av grundläggande karaktär, därför att de utgör själva kärnpunkten i ett fredligt samhälle där tolerans, rättvisa och solidaritet utövas, å andra sidan bör de ha ett grundläggande rättsligt innehåll som är klart och oomstritt, så att medlemsstaterna kan urskilja vilka skyldigheter till följd därav som kan ge upphov till sanktioner.

Detta hindrar naturligtvis inte att man på flera olika ställen i konstitutionen nämner ytterligare eller mer detaljerade inslag i unionens "etik", exempelvis i ingressen, i artikel 3 om unionens allmänna mål, i stadgan om de grundläggande rättigheterna (som till skillnad från denna artikel dock inte avser medlemsstaternas självständiga agerande), i avdelning VI om unionens demokratiska liv och i de bestämmelser där de särskilda målen för de olika politikområdena fastställs.

Artikel 3:

Tanken med denna artikel är att formulera de *allmänna* målen och på ett mer övergripande sätt motivera själva existensen av en union och dess verksamhet till förmån för medborgarna, och inte att räkna upp de särskilda mål som eftersträvas inom unionens olika politikområden, vilka återfinns i andra delen av fördraget.

Den grundläggande skillnaden mellan denna artikel och artikel 2 bör därför betonas: medan artikel 2 ägnas åt de grundläggande värden som gör att Europas folk känner sig som en del av samma union, formuleras i artikel 3 de viktigaste mål som motiverar att en union upprättas för att utöva vissa gemensamma befogenheter på europeisk nivå.

Artikel 4:

I enlighet med rekommendationen från arbetsgrupp III (CONV 305/02) ägnas denna artikel åt unionens status som juridisk person.

En artikel om unionens rättskapacitet (jfr artikel 282 i EG-fördraget) bör, på grund av sin mycket tekniska karaktär, återfinnas i andra delen av det konstitutionella fördraget.

Artikel 5:

I detta förslag till artikel återges de båda centrala rekommendationerna i rapporten från arbetsgrupp II (CONV 354/02), dvs. dels att införliva stadgan om de grundläggande rättigheterna i konstitutionen, ge den konstitutionell status och göra den rättsligt bindande, dels att göra det möjligt för unionen att ansluta sig till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

När det gäller det tekniska införlivandet av stadgan kommer det faktum att den fullständiga texten (med alla de redaktionella anpassningar som tas upp i arbetsgruppens slutrapport) kommer att återges antingen i en andra del som är åtskild från konstitutionen, eller i ett protokoll som fogas till denna, att säkerställa dess rättsligt fullständigt bindande karaktär och möjliggöra att de allmänna reglerna för framtida ändringar av konstitutionen tillämpas på stadgan. Genom denna teknik kommer dessutom stadgans struktur att kunna bibehållas oförändrad och en förlängning av den första delen av konstitutionen undvikas. Samtidigt kommer omnämmandet av stadgan i en av de första artiklarna i konstitutionen att betona dess konstitutionella status.

I den rättsliga grunden i artikel 5.2, varigenom unionen ges möjlighet att ansluta sig till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, föreskrivs dessutom uttryckligen att anslutningen inte skall leda till att fördelningen av befogenheter mellan unionen och dess medlemsstater ändras. Därmed tillmötesgås rekommendationen från arbetsgrupp II. Att Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna nämns i dessa punkt beror på att domstolen i ett yttrande från 1996 angav att gemenskapen inte hade behörighet att ansluta sig till denna konvention på grund av sina särskilda förhållanden. Avsikten med denna punkt är inte att utesluta möjligheten för unionen att på grundval av de befogenheter som den tilldelas i andra delen av fördraget ansluta sig till andra internationella konventioner på området mänskliga rättigheter.

Artikel 5.3, som bygger på nuvarande artikel 6.2 i EU-fördraget, avser att tydligt ange att unionsrätten, utöver stadgan, också erkänner ytterligare grundläggande rättigheter som allmänna principer såsom de följer av de båda inspirationskällor som utgörs av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna å ena sidan och medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner å den andra. Som flera konventsledamöter har betonat i arbetsgrupp II (se s. 9–10 i slutrapporten, CONV 354/02) och i plenarmötet, är det viktiga med denna bestämmelse att klargöra att införlivandet av stadgan inte hindrar att domstolen går till dessa båda källor i syfte att erkänna ytterligare grundläggande rättigheter som kan komma att bli resultatet av eventuella framtida förändringar av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de gemensamma konstitutionella traditionerna. Detta överensstämmer med den klassiska konstitutionella doktrinen, där uppräkningsarna av grundläggande rättigheter i konstitutionerna aldrig tolkas som uttömmande och följaktligen möjliggör den rättsliga utvecklingen i fråga om ytterligare rättigheter med hänsyn till samhällsutvecklingen.

Artikel 6:

I denna artikel återges det förbud mot all diskriminering på grund av nationalitet som för närvarande behandlas i artikel 12 i EG-fördraget. Enligt strukturen i det nuvarande EG-fördraget och stadgan behandlas detta i en separat artikel och inte som en del av bestämmelsen om unionsmedborgarskap. På grund av dess avgörande betydelse för unionens rättsliga utveckling bör denna bestämmelse placeras i första delen av konstitutionen. Den rättsliga grunden för bestämmelserna om icke-diskriminering på grund av nationalitet (jfr artikel 12 andra stycket i EG-fördraget) kommer att återfinnas i andra delen av fördraget. Detsamma gäller för den nuvarande artikel 13 som utgör rättslig grund för att bekämpa vissa andra former av diskriminering.

Artikel 7:

Den definition av unionsmedborgarskapet som ges i artikel 6.1 följer definitionen i det nuvarande EG-fördraget. I denna punkt behandlas dessutom principen om jämlikhet mellan alla Europas medborgare.

I uppräknningen av medborgerliga rättigheter i artikel 6.2 återges alla rättigheter som för närvarande finns i delen om medborgarskap i EG-fördraget. Rätten till tillgång till institutionernas handlingar, vilken för närvarande behandlas i artikel 255 i EG-fördraget, kommer att återges i avdelningen om unionens demokratiska liv eller avdelningen om unionens institutioner i det konstitutionella fördraget. Detsamma kan gälla den rätt till god förvaltning som behandlas i stadgan (artikel 41), eftersom stadgan tilldelar "var och en" denna rättighet.

Närmare bestämmelser och rättsliga grunder med avseende på fastställandet av villkoren och gränserna för utövandet av nämnda rättigheter (jfr artiklarna 18.2, 19.1 och 19.2 (andra meningen i dessa), artikel 20 andra meningen samt artiklarna 194 och 195 i EG-fördraget) kommer att återfinnas i andra delen av fördraget. Detsamma gäller den nuvarande bestämmelsen i artikel 22 i EG-fördraget om en eventuell vidareutveckling av medborgarnas rättigheter.

AVDELNING III

1. Europeiska rådet i Nice anmodade konventet att undersöka **"hur man skall upprätta och övervaka en mer exakt avgränsning av Europeiska unionens och medlemsstaternas behörigheter, så att subsidiaritetsprincipen återspeglas"**. Mer specifikt anmodade Europeiska rådet i Laeken konventet att undersöka **"hur behörighetsfördelningen kan göras mer genomblickbar"**, **"hur man kan garantera att den nya behörighetsfördelningen upprätthålls"** och **"hur man samtidigt kan övervaka att den europeiska dynamiken inte avmattas"**?
2. Dessa frågor har diskuterats i plenarmötet och i arbetsgrupperna. Med utgångspunkt i dessa debatter har presidiet utarbetat ett utkast till artiklar som bland annat avser följande:
  - a) Att klart fastställa de grundläggande principerna för fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna och genomförandet av unionens befogenheter (samt reglerna för tillämpningen av dessa principer).
  - b) Att fastställa de olika kategorierna av unionsbefogenheter. Den avgörande faktorn för att fastställa dessa kategorier har varit räckvidden av den lagstiftningsbefogenhet som unionen tilldelats i förhållande till medlemsstaternas lagstiftningsbefogenhet, allteftersom denna befogenhet har tilldelats unionen ensam (exklusiv befogenhet), om den delas mellan unionen och medlemsstaterna (delad befogenhet) eller om den fortsatt omfattas av medlemsstaternas befogenhet (områden för stödjande åtgärder).
  - c) Att ange de områden som omfattas av varje befogenhetskategori. Uppräkningen av områden med delad befogenhet är inte uttömmande för att ta hänsyn till konventets önskemål om att inte upprätta en behörighetsförteckning utan flexibilitet. Genom att i artikel 12 hänvisa till "huvudområden" undviker man att närmare behöva fastställa varje område. Den exakta definitionen och räckvidden för varje område med delade befogenheter fastställs genom de relevanta bestämmelserna i del II.

- d) Det har varit ett önskemål från en stor andel av konventsledamöterna att det skall införas en bestämmelse som medger en viss flexibilitet för att unionen skall kunna reagera på oförutsedda omständigheter. Denna flexibilitet begränsas dock till de områden som redan angivits i del II. Bestämmelsen kräver att medlemsstaternas nationella parlament informeras uttryckligen varje gång kommissionen föreslår att flexibilitetsklausulen skall användas.

3. Efter dessa allmänna överväganden vill presidiet uppmärksamma konventet på följande punkter:

1. Definition och tillämpning av de grundläggande principerna (artiklarna 8 och 9)

- I artikel 8 uppräknas och definieras klart och uttryckligt de grundläggande principer som styr avgränsningen och utövandet av befogenheterna.
- Artikel 9 innehåller vissa tillämpningsregler avseende dessa principer. En hänvisning till de nationella parlamentens roll har införts i syfte att understryka dessas betydelse vid övervakningen av subsidiaritetsprincipen i enlighet med slutsatserna från arbetsgruppen under Iñigo Méndez de Vigos ordförandeskap. Presidiets slutsatser mot bakgrund av plenardebatten om rekommendationerna från arbetsgruppen kommer att återges i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.
- Även den princip som för närvarande finns och enligt vilken medlemsstaterna skall genomföra unionsrätten återges i denna artikel.
- I punkt 6 om unionens respekt för den nationella identiteten utvecklas en princip som återfinns i artikel 1 i konstitutionen.

2. Befogenhetskategorier (art. 10)

- I denna artikel uppräknas och beskrivs unionens olika befogenhetskategorier, och det anges också mer i detalj för varje kategori vilka följder unionens sätt att utöva sina befogenheter leder till när det gäller medlemsstaternas befogenheter.
- Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och samordningen av medlemsstaternas ekonomiska politik behandlas i skilda punkter, i syfte att beakta det faktum att unionens befogenheter på dessa områden är av särskild art.

3. **Exklusiva befogenheter** (art. 11)

- Den uppräknning av de områden i konstitutionen som omfattas av unionens exklusiva befogenheter som görs i punkt 1 går längre än den nuvarande situationen, eftersom hela den gemensamma handelspolitiken innefattas. Detta återspeglar den slutsats som arbetsgruppen under Jean-Luc Dehaenes ordförandeskap kommit fram till, nämligen att låta artikel 133.6 i Nice-fördraget utgå.
- I artikel 10.2 artikel återspeglas domstolens rättspraxis avseende unionens exklusiva befogenhet när det gäller ingåendet av internationella avtal.

4. **Delade befogenheter** (art. 12)

- De områden som omfattas av delad behörighet är sådana som inte omfattas av exklusiv behörighet eller är områden för stödjande åtgärder. Syftet med att i punkt 2 nämna del II i konstitutionen är att hänvisa till de särskilda bestämmelserna i denna del när det gäller att fastställa omfattning och vikt av unionens befogenheter på varje område.
- Införandet av energi på listan över områden med delade befogenheter innebär att en särskild rättslig grund för detta område i del II av konstitutionen måste upprättas, eftersom någon sådan rättslig grund inte finns i de nuvarande fördragen (för närvarande har den rättsliga grunden för de rättsakter som antagits på detta område varit artikel 308).
- Områdena utvecklingssamarbete samt forskning och teknisk utveckling (där rymden har tillkommit) återfinns i skilda punkter för att understryka att medlemsstaterna behåller sina befogenheter på dessa områden, även om unionen utövar sina befogenheter på ett uttömmande sätt. Trots betydelsen och omfattningen av unionens program inom utvecklingsbistånd och forskning föreskrivs det inte i konstitutionen att några nationella program skall utgå.

5. **Samordning av den ekonomiska politiken** (art. 13)

Medan den monetära politiken för de stater som har antagit euron omfattas av unionens exklusiva behörighet har medlemsstaterna fortfarande behörighet när det gäller den ekonomiska politiken, i enlighet med slutsatserna från den arbetsgruppen som letts av Klaus Haensch.

På detta område består unionens behörighet av att samordna medlemsstaternas politik. Med tanke på vikten av denna samordning anser presidiet att den förtjänar en separat artikel.

6. Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (art. 14)

Denna artikel syftar till att närmare ange medlemsstaternas särskilda skyldigheter då de utövar sina befogenheter på detta område.

7. Områden för stödjande åtgärder (art. 15)

- I likhet med vad som gäller för de delade befogenheterna är syftet med hänvisningen till del II att ange att räckvidden för och vikten av unionens befogenheter på varje område avgörs av de särskilda bestämmelserna i denna del och att säkerställa att det inte införs några ändringar i förhållande till den nuvarande situationen utöver dem som konventet uttryckligen beslutar.
- "Idrott" och "skydd mot katastrofer" har införts på listan över områden för stödjande åtgärder till följd av slutsatserna från arbetsgruppen under Henning Christophersens ordförandeskap, och medför att en särskild rättslig grund för dessa båda områden i del II i konstitutionen måste upprättas eftersom det inte finns någon grund av denna typ i de nuvarande fördragen (rättsakterna på räddningstjänstens område har för närvarande antagits med artikel 308 som rättslig grund).

8. Flexibilitetsklausul (art. 16)

- På grund av konventets önskemål att säkerställa att de begränsningar av unionens befogenheter som fastställs i konstitutionen respekteras vid genomförandet av denna bestämmelse anges det i punkt 1 att denna bestämmelse inte får användas annat än "inom ramen för den politik som fastställs i del II".
- Förfarandet med Europaparlamentets samtycke föreslås (trots vad som sägs i slutsatserna från arbetsgruppen under ordförandeskap av Giuliano Amato, som beslutade att medbeslutande bör vara den allmänna regeln för antagande av rättsakter, och att förfarandet med samtycke bör reserveras för ingående av internationella avtal) liksom enhällighet vid rådets överläggningar. Frågan om kvalificerad majoritet kan behandlas vid konventets allmänna debatt om denna fråga. Detta förfarande föreslås i syfte att begränsa användningen av denna klausul, men även för att skynda på förfarandet i de fall då den måste tillgripas.
- Syftet med punkt 2 är att tillmötesgå förslagen från Iñigo Méndez de Vigos arbetsgrupp.

- Syftet med punkt 3 är att i konstitutionen införa en begränsning av tillämpningsområdet för flexibilitetsklausulen som avspeglar domstolens aktuella rättspraxis.

